

INFORMACJA NA POSIEDZENIE RADY POWIATU CIESZYŃSKIEGO

Opieka senioralna w powiecie cieszyńskim

Powiat wspiera lub powierza organizacjom pozarządowym lub kościelnym realizację zadań skierowanych do seniorów lub uwzględniających ich udział, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym m. in. prowadzenie domów pomocy społecznej o profilu dla osób w podeszłym wieku. Organizacje działające na rzecz osób starszych mogą również składać oferty w otwartych konkursach ofert na zadania z zakresu kultury, sportu, turystyki.

Rok 2022

Powiat Cieszyński zleca prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku – EDO „Emaus” w Dziegielowie – Diakonowi Żeńskiemu „EBEN-EZER” Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. W placówce jest 89 miejsc, a w roku 2022 skorzystało **111 osób**. Na koniec ubiegłego roku w EDO „Emaus” przebywało 87 osób.

Ponadto Powiat prowadzi lub zleca prowadzenie 2 domów pomocy społecznej o łączonym profilu: dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych:

- Powiatowy Dom Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień” – 43-400 Cieszyn, ul. Korfantego 1 – 70 miejsc;
- Dom Pomocy Społecznej „Betania” prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety III Zakonu Regularnego św. Franciszka – 30 miejsc.

Na dzień 31.12.2022 r. w PDPS „Pogodna Jesień” przebywało 56 seniorów, a w DPS „Betania” – 25 seniorów.

W pozostałych domach pomocy społecznej wśród mieszkańców również byli seniorzy – stan na 31.12.2022 r.:

1. PDPS „Feniks”, 43-430 Skoczów, ul. Sportowa 13 (dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie) – 22 osoby.
2. PDPS w Pogórze, 43-430 Pogórze, ul. Zamek 132 (dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie) – 86 osób.
3. DPS Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP, 43-430 Skoczów, ul. Mickiewicza 36 (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie) – 8 osób.
4. DPS Konwentu Bonifratrów, 43-400 Cieszyn, pl. Londzina 1 (dla osób przewlekle psychicznie chorych) – 61 osób.
5. DPS dla Dzieci prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Szkolnych De Notre Dame, 43-246 Strumień, ul. 1 Maja 12 (dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie) – 1 osoba.

Z oferty skierowanej do ogółu społeczeństwa, korzystali również seniorzy:

1. Dzienny Ośrodek Wsparcia, 43-400 Cieszyn, ul. Bielska 4 prowadzony przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „Więź” – **11 osób**;
2. Punkt Interwencji Kryzysowej, 43-400 Cieszyn, ul. ks. Janusza 3, prowadzony przez stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – **3 osoby**;
3. zadania ze sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (dofinansowane ze środków PFRON) tj.
 - *3-dniowa wycieczka integracyjno-turystyczna, IX Kulig w 2022r. oraz 5-dniowy pobyt relaksacyjno-rehabilitacyjny, realizowane przez Polski Związek Niewidomych, Koło w Cieszynie*

- *Zajęcia na basenie z osobami niepełnosprawnymi oraz Międzywojewódzki Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych*, realizowane przez Stowarzyszenie Rehabilitacji Kultury Fizycznej Turystyki i Integracji Osób Niepełnosprawnych
 - *Spotkania ze sztuką i kulturą*, realizowane przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego "Więź";
4. zadania z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (dofinansowanie ze środków PFRON) tj.
- *Odpręż ciało – wycisz umysł*, realizowane przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „Źródło Aktywności”
 - *Prowadzenie świetlicy dla osób niepełnosprawnych*, realizowane przez Stowarzyszenie Rehabilitacji Kultury Fizycznej, Turystyki i Integracji Osób Niepełnosprawnych
 - *Piknik integracyjny*, realizowane przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „Więź”
 - *WARSZTAT TALENTÓW – TALENTY NA WARSZTAT – promocja aktywności osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym*, realizowane przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi w Ustroniu
 - *Aktywni z białą laską*, realizowane przez Polski Związek Niewidomych Koło w Cieszynie;
5. zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:
Udział w XIV Międzynarodowej Olimpiadzie Sportowej Uniwersytetów Trzeciego wieku i Organizacji Senioralnych „Trzeci Wiek na Start” – 21 osób, realizowane przez Cieszyński Uniwersytet III Wieku;
6. zadania z zakresu promocji zdrowia:
III konferencja z cyklu „Jak mądrze dbać o zdrowie w wieku dojrzałym“, realizowane przez Realizatorzy: Starostwo Powiatowe w Cieszynie - Promocja Zdrowia oraz Uniwersytet III Wieku w Cieszynie – **120 osób**,
Lepsze funkcjonowanie Amazonek, realizowane przez Stowarzyszenie Amazonek z Cieszyna – **10 osób**,
Dbajmy o zdrowie dla siebie nawzajem, realizowane przez Skoczowski Uniwersytet III Wieku – **30 osób**.

Działania z zakresu pomocy społecznej oraz na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane przez Powiat Cieszyński są skierowane do ogółu społeczności lokalnej, w tym do osób starszych. Działania te są realizowane przez Starostwo, PCPR oraz na zlecenie powiatu przez organizacje pozarządowe. Informacje o możliwościach skorzystania z oferty przez osoby potrzebujące, w tym osoby starsze znajdują się na stronach internetowych Starostwa oraz PCPR w Cieszynie. Ponadto informacje o zrealizowanych działaniach, w szczególności podjętych przez organizacje pozarządowe, są ujęte w sprawozdaniu z *Programu współpracy Powiatu Cieszyńskiego z organizacjami pozarządowymi (...)* na rok 2022. www.powiat.cieszyn.pl; www.pcprcieszyn.ox.pl

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało projekt „Dom bez przemocy” z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie w ramach Programu Ochronowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Jednym z działań było przeprowadzenie pogadarek dla seniorów w różnych miejscach spotkań takich jak: kluby seniorów, uniwersytety trzeciego wieku. Dzięki pogadankom prowadzonym przez specjalistę seniorzy uzyskali wsparcie w zakresie reagowania na przemoc ze strony bliskich, a także podstawowe informacje gdzie szukać pomocy. Spotkania przeprowadzono w 6 lokalizacjach na terenie powiatu cieszyńskiego, tj. Brenna, Cieszyn, Goleszów, Strumień, Wiśła i Zebrzydowice. Wzięło w nich udział 108 osób.

Zwiększyła się możliwość świadczenia usług dla osób zagrożonych przemocą domową.

Działalność prowadzona na terenie Gmin w roku 2022 – informacje pozyskane z Gmin, w tym Ośrodków Pomocy Społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej świadczą wsparcie osobom w podeszłym wieku zgodnie z przepisami prawa, m.in. ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. W głównej mierze świadczone są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz wypłacane są zasiłki.

1. Gmina Brenna

Na terenie gminy działało Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku w Brennej, którego nadrzędnym celem jest aktywizacja osób starszych. Uniwersytet organizował wykłady, zajęcia praktyczne, sportowe, kursy, szkolenia, wyjazdy kulturalne, edukacyjne i inne.

Ponadto działał Klub Seniora „Marzenie”, którego członkowie spotykali się regularnie raz w tygodniu celem spędzenia wspólnie wolnego czasu. Organizowali również spotkania okolicznościowe oraz wyjazdy.

Na terenie Gminy funkcjonuje Koło nr 7 Polskiego Związku emerytów, Rencistów i Inwalidów. Seniorzy objęci byli również dystrybucją żywności w ramach programu FEAD PO Pomoc żywnościowa.

2. Gmina Chybie

Działania na rzecz osób starszych prowadzone były przez Związek Emerytów i Rencistów oraz Koło Gospodyń Wiejskich – polegały na wspólnych spotkaniach, spędzaniu wolnego czasu, rozwijaniu zainteresowań.

3. Gmina Cieszyn

Stałym elementem wsparcia środowiskowego są usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne opiekuńcze, świadczone w miejscu zamieszkania. Na terenie gminy Cieszyn, działania na rzecz seniorów realizował MOPS, który:

- świadczył pracę socjalną,
- kierował do domów pomocy społecznej,
- realizował program „Opieka 75+”,
- realizował program „Asystent osoby niepełnosprawnej”,
- realizował program „Opieka wytchnieniowa”
- realizował program „Korpus Wsparcia Seniorów” – m.in. osoby starsze otrzymały opaski bezpieczeństwa,
- prowadził działania zapobiegające przemocy wobec seniorów.

Gmina Cieszyn wspierała organizacje pozarządowe, które realizowały zadania na rzecz seniorów:

- Polski Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło Miejskie w Cieszynie – zadanie pt. „Z patriotyzmem na co dzień”,
- Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej śląskiemu Zarządowi Wojewódzkiemu w Katowicach – zadanie pt. „Stop ubóstwu”.

Na terenie gminy działa Cieszyńska Rada Seniorów. Szereg działań na rzecz seniorów realizowała Biblioteka Miejska oraz Dom Narodowy.

Na terenie miasta funkcjonuje Dom Spokojnej Starości dla osób w podeszłym wieku.

Na terenie miasta działa szereg organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami obejmują seniorów:

- Stowarzyszenie „Uniwersytet III Wieku”
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Cieszynie,
- Fundacja św. Elżbiety Węgierskiej,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty,

- Fundacja Aktywności Społecznej „Cieszynianka”,
- Fundacja „Adonai”
- Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodziny „Siloe in Nobis”
- Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń Blisko Ciebie”.

Gmina rozpoczęła działania mające na celu utworzenie Dziennego Domu Senior +.

4. Gmina Golezów

Na terenie gminy działały 4 Kluby Seniora, w ramach których realizowana jest opieka i wsparcie dla seniorów poprzez aktywizację, profilaktykę, rozwijanie zainteresowań, integracje społeczną oraz organizacje różnorodnych zajęć.

Gmina bierze udział w programie „Opieka 75 +” oraz Korpus Wsparcia „Opieka na odległość”

5. Gmina Hażlach

W gminie Hażlach działa Rada Seniorów, która liczy 12 osób. Spotkania odbywają się raz na kwartał. Działa również Klub Seniora, do którego uczęszcza 98 osób. W ramach Klubu odbywają się różnorodne zajęcia, tj. gimnastyka, szydełkowanie, szachy, zajęcia taneczne, kurs kroju i szycia oraz organizowane są wyjazdy oraz spotkania okolicznościowe.

6. Gmina Istebna

Na terenie gminy Istebna działało Stowarzyszenie „Istebniański Uniwersytet Seniora” (Uniwersytet III Wieku), w ramach którego organizowane były wyjazdy, prelekcje oraz zajęcia związane z regionem.

7. Gmina Skoczów

Na terenie gminy działało Stowarzyszenie Skoczowski Uniwersytet III Wieku.

Ponadto realizowano n.w. działania na rzecz osób starszych:

- usługi opiekuńcze,
- Program „Korpus Wsparcia Seniora” – opieka na odległość,
- Ogólnopolska karta seniora.

Na terenie gminy organizacje pozarządowe realizowały działania na rzecz seniorów, m.in. Skoczowskie Stowarzyszenie Głuchych – „Głuchy emeryt, a codzienne życie”.

8. Gmina Strumień

W ramach projektu „Usługi społeczne w gminie Strumień” w roku 2021 utworzony został Klub Seniora, który obecnie funkcjonuje w 4 miejscach: Strumieniu, Bąkowie, Pruchnej i Drogomyślu. Oferta Klubu w roku 2022 obejmowała: wsparcie opiekunek, zajęcia rehabilitacyjne, koncerty, pikniki, wyjazdy, zajęcia komputerowe, prelekcje z dietetykiem, spotkania z psychologiem i prawnikiem. Z tej oferty Klubu skorzystało 54 osoby.

Gmina realizowała program „Gmina Przyjazna Seniorom i Ogólnopolska Karta Seniora”.

Na terenie gminy działał Polski Związek Emerytów i Rencistów, który organizował wycieczki oraz spotkania okazjonalne.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury prowadził zajęcia edukacyjne dla osób starszych, w tym komputerowe, a także organizował wydarzenia, takie jak wernisaże, koncerty, turnieje szachowe, pikniki i wykłady.

Gmina Strumień podejmowała działania w zakresie profilaktyki prozdrowotnej, często połączone z rekreacją.

Oferta aktywnego spędzania wolnego czasu realizowana była w ramach projektu „Wystarczy chcieć” we współpracy ze Stowarzyszeniem Form Artystycznych „Sfart” (przy wsparciu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach program wieloletniego na rzecz osób starszych „Aktywni+”). Realizacja projektu odbywała się z wykorzystaniem funkcjonującej bazy klubów seniora, świetlic MGOK-u, sołtysówki w Drogomyślu, sali OSP w Bąkowie. Projekt objął 60 seniorów.

Biblioteka Publiczna w Strumieniu organizowała seanse filmowe „Pora dla seniora”.

Stowarzyszenie Miłośników zbytkowa zainicjowało akcję tzw. Kopert Życia – rozdysponowano 50 kopert.

Komisariat Policji w Strumieniu prowadził spotkania celem podniesienia świadomości seniorów w zakresie bezpieczeństwa, głównie w temacie cyberprzestępczości oraz zachowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.

9. Gmina Ustroń

Na terenie gminy Ustroń prowadzone były następujące działania na rzecz seniorów:

- prowadzenie Miejskiego Domu Spokojnej Starości,
- Zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku (Fundacja Esprit),
- Opaska Bezpieczeństwa dla Seniorów
- Odwiedziny u jubilatów od 80 roku życia (co 5 lat)
- spotkania organizowane przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów / Koło nr 2 w Ustroniu
- Ewangelickie Centrum Aktywności Lokalnej – aktywne spędzanie czasu,
- Fundacja św. Antoniego – przekazywanie żywności, sprzętu rehabilitacyjnego
- Międzynarodowy Dzień Osób Starszych,
- Działalność Rady Seniorów,
- prowadzenie Klubu Seniora (zlecenie przez Miasto).

10. Gmina Wiśla

Na terenie Gminy Wiśla działał Klub „Senior+”. Głównym celem działalności klubu jest integracja i aktywizacja członków klubu, poprawa kondycji psychofizycznej oraz rozwijanie zainteresowań, poprzez umożliwienie korzystania z oferty prozdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej i aktywizacji społecznej. Spotkania odbywają się raz na tydzień.

Z programu „Teleopieka dla potrzebujących” skorzystało 30 osób.

Jednocześnie na terenie gminy działały 3 organizacje pozarządowe, które swoim wsparciem obejmowały osoby w podeszłym wieku: Koło Emerytów i Rencistów, Wiślańska Akademia Aktywnych i Klub Radość, które zrzeszają w sumie 200 osób.

11. Gmina Zebrzydowice

Na terenie gminy funkcjonuje Klub „Senior+”, prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Klub wspiera osoby starsze najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym, w związku z czym zorganizowano dowóz na zajęcia oraz opiekę opiekunkiiennej w trakcie zajęć i transportu.

Na terenie gminy działa również Stowarzyszenie „Aktywny Senior na Granicy”, które skupia wiele osób starszych cechujących się większą aktywnością w życiu codziennym niż członkowie Klubu „Senior+”. Dodatkowo przy GOK funkcjonuje nieformalny Klub Seniora powstały z inicjatywy oddolnej.

Spośród innych działań skierowanych do osób starszych wymienić należy:

- usługi teleopieki,
- usługi asystenta osoby niepełnosprawnej oraz opiekę wytchnieniową (dla osób starszych niepełnosprawnych).

Działalność Oddziału geriatrycznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie

Oddział geriatryczny powstał w 2011 roku. Do Oddziału przyjmowani są pacjenci w wieku powyżej 60 roku życia, choć pacjentem geriatrycznym sensu stricto jest osoba w wieku 80 lat i więcej, obciążona wielochorobowością (pośród przypadłości „internistycznych” przeważają

schorzenia układu krążenia, układu ruchu, przewodu pokarmowego), w tym często schorzeniami neuropsychiatrycznymi, jak zespoły otępienne.

W odróżnieniu od wielu innych oddziałów geriatrycznych w Polsce, specyfiką naszego oddziału jest przewaga chorych przyjmowanych w trybie nagłym - tylko około 30% pacjentów to pacjenci przyjmowani w trybie planowym. Wiąże się to ze szczególną pozycją Szpitala Śląskiego, który jest szpitalem działającym w permanentnym trybie ostrego dyżuru.

Aktualnie Oddział geriatryczny zajmuje część trzeciego piętra pawilonu łóżkowego i dysponuje 24 łózkami.

Oprócz podstawowej działalności leczniczej, personel Oddziału geriatrycznego w czasie całej jego historii żywo angażował się w rozmaite formy działalności edukacyjnej. Można tu wymienić prelekcje z cyklu „Pro Salute”, organizowane przez ZZOZ w Cieszynie, współpracę z Uniwersytetami Trzeciego Wieku, współpracę ze Starostwem Powiatowym (Dni Seniora).

WICESTAROSTA

Janina Żagan

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Cieszynie

Agnieszka Baszczyńska

WICESTAROSTA

Janina Xagan

Handwritten text, possibly a signature or date, located in the bottom right corner of the page.